

สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา (Democratic Socialist Republic of Sri Lanka)

เมืองหลวง โคลัมโบ

ที่ตั้ง อยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ห่างจากตอนใต้ของอินเดียประมาณ 80 กม. โดยมีอ่าวแมนนาร์และช่องแคบพอล์กคั่นกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 7 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 81 องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 65,610 ตร.กม. ชายฝั่งทะเลยาว 1,340 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือและทิศตะวันออก	ติดกับอ่าวเบงกอล
ทิศใต้และทิศตะวันตก	ติดกับมหาสมุทรอินเดีย

ภูมิประเทศ ลักษณะเป็นเกาะรูปหยดน้ำหรือไข่มุก ขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 24 ของโลก มีเทือกเขาตอนกลาง และตอนใต้ของประเทศมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน บริเวณเชิงเขาเป็นที่ราบกว้างใหญ่ เป็นแหล่งเพาะปลูกใบชาที่สำคัญ ทางตอนเหนือของเทือกเขาเป็นที่ราบแห้งแล้ง และที่ราบริมฝั่งทะเลทางตอนใต้รอบเกาะเป็นหาดทรายสวยงาม

ภูมิอากาศ ร้อนชื้นบริเวณชายฝั่งทะเล แต่หนาวเย็นเล็กน้อยบริเวณภูเขา อุณหภูมิเฉลี่ย 26.4 องศาเซลเซียสในพื้นที่ราบ และ 19.7 องศาเซลเซียสในพื้นที่ภูเขา มีฝนตก 2 ช่วง คือ ธ.ค.-ก.พ. ด้วยอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดพาฝนมาสู่ภาคตะวันออกของประเทศ และ พ.ค.-ก.ย. ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดพาฝนเข้ามาสู่ภาคตะวันตกของประเทศ ภัยธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ พายุไซโคลน และมีทอร์นาโดเป็นครั้งคราว

ประชากร 23,143,548 คน (ต.ค.2567) ประกอบด้วย ชาวสิงหล 74.9% ทมิฬศรีลังกา 11.2% มัวร์ 9.2% ทมิฬอินเดีย 4.2% อื่น ๆ 0.5% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 22% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 66% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 12% อายุขัยเฉลี่ยของประชากร 77.77 ปี ชาย 74.4 ปี หญิง 80.7 ปี อัตราการเกิด 14.39 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 7.25 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 0.61% (ปี 2567)

ศาสนา พุทธ 69.3% ฮินดู 13.6% อิสลาม 9.8% คริสต์ 7.3%

ภาษา ภาษาประจำชาติ คือ สิงหล 75% ทมิฬ 18% และภาษาอื่น 8% โดยประชากร 10% สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 92.64% แบ่งเป็นชาย 93.63% และหญิง 91.71% โดยชาวศรีลังกาอายุ 15 ปีขึ้นไปสามารถอ่านและเขียนได้ เป็นผลจากการวางรากฐานด้านการศึกษาของสหราชอาณาจักร รัฐบาลจัดการศึกษาแบบให้เปล่าตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมหาวิทยาลัย การศึกษาภาคบังคับ คือ ชั้นประถมศึกษา มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู สถาบันเทคโนโลยี และวิทยาลัยเทคนิค ปี 2567 รัฐบาลศรีลังกาจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงศึกษาธิการประมาณ 6,147 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาการศึกษาในเขตเมืองและต่างจังหวัด และมีการคิดค้นโปรแกรมพิเศษเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การก่อตั้งประเทศ ศรีลังกาดกเป็นเมืองขึ้นของสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2339 ในนามประเทศซีลอน และปกครองภายใต้กฎหมายสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2358 ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อ 4 ก.พ.2491 และเปลี่ยนชื่อประเทศเป็นศรีลังกาเมื่อปี 2515 มีความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติจนกลายเป็นสงครามกลางเมืองระหว่างรัฐบาลกับกลุ่มแบ่งแยกดินแดนพยัคฆ์ทมิฬอีแลม (Liberation Tigers of Tamil Eelam-LTTE) เมื่อปี 2526 หลังจากสู้รบกันนานกว่า 20 ปี รัฐบาลลงนามข้อตกลงหยุดยิงเมื่อ ก.พ.2545 โดยมีนอร์เวย์เป็นตัวกลาง

ในการเจรจาสันติภาพ การสู้รบระหว่างรัฐบาลกับ LTTE เกิดขึ้นอีกครั้งเมื่อปี 2549 และรัฐบาลสามารถปราบปราม LTTE ได้สำเร็จจากการสังหารผู้นำสูงสุดของ LTTE เมื่อ พ.ศ.2552

วันชาติ 4 ก.พ.

การเมือง ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ หัวหน้าฝ่ายบริหาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และผู้บัญชาการทหารสูงสุดโดยตำแหน่ง แบ่งเขตการปกครองเป็น 9 จังหวัด 25 อำเภอ บริหารงานโดยระบบสภา การแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องได้รับเสียงข้างมากจาก 2 ใน 3

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 สมัย ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้ง นรม. และ ครม. ปัจจุบัน ประธานาธิบดีคือ นาย Anura Kumara Dissanayake (ดำรงตำแหน่งเมื่อ 23 ก.ย.2567) และ นรม. คือ นาง Harini Amarasuriya อย่างไรก็ตาม ศรีลังกาประกาศยุบสภาและเตรียมจัดการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ใน 14 พ.ย.2567

ฝ่ายนิติบัญญัติ : มีสภาเดียว ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) 225 คน ในจำนวนนี้ 196 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง และ 29 คน มาจากสัดส่วนท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี รัฐสภา มีอำนาจในการออกกฎหมายทั้งหมด แต่ประธานาธิบดีสามารถยุติการออกกฎหมายและยุบสภาได้เมื่อครบวาระ 4 ปี 6 เดือน รองประธานาธิบดีและ นรม. เป็นผู้นำในสภา และร่วมกันบริหารงานส่วนใหญ่ของประเทศ สภาผู้แทนราษฎรมีสภานิติบัญญัติ โดยจะต้องได้รับเสียงสนับสนุน 2 ใน 3 ของจำนวน สส. ทั้งหมด และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากศาลฎีกา

ฝ่ายตุลาการ : ระบบกฎหมายของศรีลังกามีความหลากหลายและเป็นการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่าง นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลจากต่างชาติ โดยกฎหมายอาญานำมาจากกฎหมายอังกฤษเกือบทั้งหมด ในขณะที่กฎหมายแพ่งมีพื้นฐานมาจากกฎหมายโรมันและดัตช์ นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายจารีตประเพณีที่ใช้แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม เช่น กฎหมาย Kandyan สำหรับชาวสิงหล กฎหมาย Thesavalamai สำหรับเจ๊กของที่ดินในเขต Jaffna และชาวทมิฬ รวมถึงกฎหมายชารีอะห์ สำหรับชาวมุสลิม

ระบบศาล ประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาเป็นศาลสูงสุด สำหรับศาลฎีกา มีประธานศาลฎีกาและผู้พิพากษารวม 9 คน นอกจากพิจารณาคดีความทั่วไปแล้ว ยังมีเขตอำนาจพิเศษในการตรวจสอบกฎหมาย ทั้งนี้ ประธานศาลฎีกาได้รับการเสนอชื่อโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปรึกษาาระดับสูง 9 คน และได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี ผู้พิพากษาคนอื่น ๆ ได้รับการเสนอชื่อโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญเช่นกัน และได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาทั้งหมดดำรงตำแหน่ง 4 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุ 65 ปี

พรรคการเมืองสำคัญ ได้แก่ 1) พรรค Sri Lanka Freedom Party (SLFP) 2) พรรคสหชาติ (United National Party-UNP) 3) พรรค Janatha Vimukthi Peramuna (JVP) และ 4) พรรคทมิฬแห่งชาติ (Tamil National Party-TNA)

เศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยใช้กลไกตลาด รายได้หลักมาจากภาคบริการ จากเดิมที่มีรายได้หลักมาจากภาคการเกษตร ผลผลิตการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ใบชา ยางพารา มะพร้าว ใบยาสูบ อ้อย และการประมง ส่วนอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณี เครื่องหนัง และปิโตรเลียม

เศรษฐกิจของศรีลังกาได้รับประโยชน์จากการยุติของสงครามกลางเมือง โดยเฉพาะการพัฒนาการคมนาคมและการท่องเที่ยว โอกาสของศรีลังกา คือ การได้สิทธิพิเศษทางการค้าจากสหภาพยุโรป (EU) ขณะที่รัฐบาลมีนโยบายบริหารกิจการสำคัญต่าง ๆ เอง และมีนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งต้องการเงินทุนจำนวนมากในการพัฒนาประเทศ ทำให้ต้องพึ่งพาเงินกู้ เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า และเงินลงทุนจากต่างชาติ โดยขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank-ADB) ญี่ปุ่น และอื่น ๆ จีนและอินเดียเป็นผู้ให้เงินกู้รายใหญ่สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้ ศรีลังกาตั้งเป้าหมายจะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในมหาสมุทรอินเดีย โดยปรับปรุงท่าเรือให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อรองรับเรือสินค้าขนาดใหญ่ ขณะเดียวกัน รัฐบาลก็มีมาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เช่น ยกเว้นภาษี 3-15 ปี ยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ ธุรกิจที่เป็นเป้าหมายส่งเสริม ได้แก่ สิ่งทอ ซอฟต์แวร์ อัญมณีและเครื่องประดับ การท่องเที่ยว และยางพารา

ปีงบประมาณ 1 ม.ค.-31 ธ.ค.

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : รูปีศรีลังกา (Sri Lanka Rupee/LKR)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ : 292.41 รูปีศรีลังกา

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 บาท : 8.66 รูปีศรีลังกา (ต.ค.2567)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2567)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 68,370 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 5.3%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : เกินดุล 414.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (มิ.ย.2567)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 3,120 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 8,790,000 คน

อัตราการว่างงาน : 5.24%

อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย : 1.5%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุล 2,540 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย.2567)

มูลค่าการส่งออก : 6,144 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย.2567)

สินค้าส่งออกสำคัญ : เสื้อผ้าสำเร็จรูปและสิ่งทอ ชา ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์จากยาง อาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ

คู่ค้าสำคัญ : สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร สิงคโปร์ เยอรมนี และอิตาลี

มูลค่าการนำเข้า : 8,684 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ม.ค.-มิ.ย.2566)

สินค้านำเข้าสำคัญ : น้ำมัน สิ่งทอและผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์เคมี วัสดุก่อสร้าง

คู่ค้าสำคัญ : อินเดีย จีน สิงคโปร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และญี่ปุ่น

สินค้าเกษตรที่สำคัญ : ชา มะพร้าว เครื่องเทศ โกโก้ กาแฟ ข้าว อาหารทะเล

สินค้าอุตสาหกรรม : เสื้อผ้าสำเร็จรูปและสิ่งทอ ผลิตภัณฑ์จากยาง ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม อาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ เครื่องจักรและอุปกรณ์เครื่องกล อัญมณี เพชร และเครื่องประดับ เครื่องหนัง สินค้าเพื่อการท่องเที่ยว และรองเท้า

ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญ : แร่แกรไฟต์ แร่ในทราย เช่น อิลเมไนต์ รูไทล์ เพทาย แร่ควอตซ์ แร่เฟลด์สปาร์ ดินเหนียว และดินขาว

การทหาร กองทัพศรีลังกามีกำลังพลรวม 265,900 นาย ประกอบด้วย ทบ. 177,000 นาย ทร. 60,900 นาย และ ทอ. 28,000 นาย นอกจากนี้ ยังมีกำลังพลสำรอง 5,500 นาย และกองกำลังกึ่งทหาร 30,400 นาย โดย กท.ศรีลังกาได้ตั้งเป้าหมายเมื่อ ม.ค.2566 ว่า จะลดขนาดกองทัพให้เหลือ 135,000 นาย ในปี 2567 และ 100,000 นาย ในปี 2573 แม้ว่าจะยังไม่บรรลุเป้าหมาย แต่ศรีลังกาพยายามจัดสรรงบประมาณด้าน กท. เพื่อปรับปรุงกองทัพให้ทันสมัยและเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเล แทนการขยายขนาดกองทัพ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการต่อต้านยาเสพติด การต่อต้านการก่อการร้าย การทำประมงผิดกฎหมาย รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ

ยุทธโศปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถสายพานลำเลียงพลหุ้มเกราะอย่างน้อย 211 คัน รถรบหุ้มเกราะ 62 คัน ปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน ปืนใหญ่นำวิถี เครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง เครื่องยิงลูกระเบิดขนาด 81 มม. 82 มม. และ 120 มม. เรือตรวจการณ์ เรือรบสะเทินน้ำสะเทินบก เรือลำเลียงพล เครื่องบินรบ 13 เครื่อง เครื่องบินลำเลียงพล และเฮลิคอปเตอร์ 55 เครื่อง

งบประมาณทางทหาร 1,970 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2567)

ปัญหาด้านความมั่นคง

ภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่น่าห่วงกังวลของศรีลังกา ได้แก่ การก่อการร้าย การก่อความไม่สงบ ความขัดแย้งระหว่างคนต่างศาสนา (พุทธ ฮินดู คริสต์ อิสลาม) การขยายตัวของกลุ่มอาชญากรรม การแทรกแซงจากต่างประเทศ ภัยคุกคามจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (อาชญากรรมทางไซเบอร์) และความท้าทายด้านความมั่นคงทางทะเลและการรักษาความปลอดภัยตามแนวชายแดน นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายจากการตกเป็นพื้นที่การแข่งขันอิทธิพลของมหาอำนาจ

1) ปัญหาการก่อการร้าย เนื่องจากศรีลังกามีความเคลื่อนไหวของกลุ่มมุสลิมที่นิยมแนวทางแบบกลุ่ม Islamic State (IS) และเคยก่อเหตุก่อการร้ายครั้งร้ายแรงที่โคลัมโบ เมื่อ 21 เม.ย. 62 (วันอีสเตอร์) ซึ่งทำให้มีผู้เสียชีวิต 269 คน บาดเจ็บมากกว่า 500 คน ปัจจุบัน ทางการศรีลังกายังคงสืบสวนและขยายผลการสืบสวนเหตุดังกล่าว

2) ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เนื่องจากมีชาวศรีลังกาบางส่วนต้องการหลบหนีออกนอกประเทศจากปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของประเทศ โดยมีจุดหมายปลายทางสำคัญ ได้แก่ ออสเตรเลีย และประเทศอื่น ๆ ในยุโรป อย่างไรก็ตาม การหลบหนีออกนอกประเทศของชาวศรีลังกาเป็นเรื่องยาก เนื่องจากศรีลังกาเป็นเกาะ ทำให้ยากต่อการรอดพ้นการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ และจำเป็นต้องเดินทางทางเรือ

3) ความท้าทายจากการแข่งขันอิทธิพลของมหาอำนาจ เนื่องจากที่ตั้งของศรีลังกาเป็นจุดภูมิรัฐศาสตร์สำคัญในภูมิภาคเอเชียใต้ ซึ่งเป็นเส้นทางหลักในการเดินเรือ เพื่อขนส่งสินค้าไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก จึงเป็นประเทศที่มหาอำนาจให้ความสนใจและต้องการเข้าไปกระชับความสัมพันธ์ โดยเฉพาะมิติด้านเศรษฐกิจและโลจิสติกส์ จีนเป็นประเทศที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ศรีลังกาเป็นอย่างมาก และยังเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของศรีลังกา ภายหลังประสบวิกฤติเศรษฐกิจ อินเดีย ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านและมีบทบาทนำในเอเชียใต้ ห่วงกังวลถึงการแผ่อิทธิพลของจีนผ่านทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะนำไปสู่การเข้ามาแทรกแซงด้านความมั่นคงของศรีลังกาในอนาคต

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ เป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศและกลุ่มความร่วมมือรวม 61 แห่ง อาทิ ADB, ARF, BIMSTEC, SAARC และ UN ขณะเดียวกัน ศรีลังกายังแสดงความต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม BRICS และสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations-ASEAN)

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีความก้าวหน้าในภูมิภาคเอเชียใต้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของศรีลังกา จัดการศึกษาและฝึกอบรม กำกับดูแลและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) จัดตั้งหน่วยงานให้คำปรึกษาและบริการด้าน IT และพัฒนาบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้าน IT

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 19 แห่ง เป็นท่าอากาศยานนานาชาติ 5 แห่ง เส้นทางรถไฟระยะทาง 1,447 กม. ถนนระยะทาง 114,093 กม. มีท่าเรือสำคัญในโคลัมโบ ซึ่งกำลังพัฒนาให้เป็นท่าเรือใหญ่และทันสมัยที่สุดในเอเชียใต้ ด้านการโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 2,479,802 เลขหมาย (ปี 2560) โทรศัพท์เคลื่อนที่ 25,797,199 เลขหมาย (ปี 2560) ระบบการติดต่อทางโทรศัพท์กำลังได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว รหัสโทรศัพท์ +94 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 12,340,000 คน (ปี 2567) บัญชีผู้ใช้เฟซบุ๊ก 7,500,000 บัญชี (ปี 2567) รหัสอินเทอร์เน็ต คือ .lk

การเดินทาง มีเส้นทางบินตรงกรุงเทพฯ-โคลัมโบ ให้บริการเป็นประจำทุกวัน โดยเป็นของสายการบิน ศรีลังกันแอร์ไลน์ สายการบินไทย และสายการบินไทยแอร์เอเชีย ไม่เกิน 3 เที่ยวบินต่อวัน (บางวันมีเพียง 1 เที่ยวบิน) ตามปกตินักท่องเที่ยวไทยต้องขอรับการตรวจลงตราจาก สอท.ศรีลังกา ณ กรุงเทพฯ ส่วนผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและหนังสือเดินทางราชการได้รับยกเว้นการตรวจลงตรา และสามารถพำนักในศรีลังกาได้ไม่เกิน 90 วัน ปัจจุบัน ครม.ศรีลังกาได้อนุมัติการยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่นักท่องเที่ยวไทยในหัวขั้ว 1 ต.ค. 2567-31 เม.ย.2568 สามารถพำนักในศรีลังกาได้ไม่เกิน 30 วัน ทั้งนี้ เวลาที่ศรีลังกาช้ากว่าไทย 1 ชม. 30 นาที

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) การบริหารประเทศภายใต้การนำของประธานาธิบดี Anura Kumara Dissanayake จากพรรค Janatha Vimukthi Peramuna (JVP) ซึ่งดำรงตำแหน่งเมื่อ ก.ย.2567 ถือเป็นประธานาธิบดีศรีลังกาคนแรกที่มีแนวคิดมาร์กซิสต์ และยังมาจากพรรคการเมืองใหม่ที่ไม่เคยมีบทบาทในการปกครองศรีลังกา นาย Anura ให้คำมั่นว่าจะปราบปรามการทุจริต และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ โดยหลังจากเข้ารับตำแหน่ง นาย Anura ได้ประกาศยุบสภา และกำหนดจัดการเลือกตั้งทั่วไปใน 14 พ.ย.2567 ซึ่งนับเป็นความท้าทายสำคัญ เนื่องจากอำนาจการบริหารหลักยังคงอยู่ในมือของ นรม. การเลือกตั้ง ครั้งนี้จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จะสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของศรีลังกาอย่างแท้จริง

2) ความคืบหน้าการฟื้นฟูและการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของศรีลังกามีความหวังมากขึ้น หลังจาก IMF อนุมัติเงินกู้จำนวน 2,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่ศรีลังกา นอกจากนี้ อินเดียอนุมัติเงินกู้จำนวน 4,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยแบ่งเงินส่วนหนึ่งใช้สำหรับจัดซื้อน้ำมันส่งให้แก่ศรีลังกาในช่วงที่เกิดวิกฤติขาดแคลนอย่างหนัก อย่างไรก็ตาม ศรีลังกามีกำหนดต้องชำระหนี้เงินกู้ให้แก่เจ้าหนี้หลายราย อาทิ จีน ญี่ปุ่น บังกลาเทศ และหนี้ที่เกิดจากการออกพันธบัตรรัฐบาล เพื่อกู้เงินจากภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยศรีลังกามีหนี้มากกว่า 51,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่เงินทุนสำรองระหว่างประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องจนเกือบหมด ทั้งนี้ สาเหตุการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจของศรีลังกาส่วนหนึ่งมาจากการบริหารประเทศผิดพลาด การกักเงินมาลงทุนโครงการต่าง ๆ แต่ไม่ก่อให้เกิดผลตอบแทน และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 รวมถึงผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ซึ่งทำให้ราคาพลังงานสูงขึ้น และเกิดภาวะเงินเฟ้อทั่วโลก

3) รัฐบาลศรีลังกาประเมินว่า LTTE ยังคงเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของศรีลังกา หลังจากปรากฏความเคลื่อนไหวทั้งในศรีลังกาและในต่างประเทศ รวมถึงยังคงมีความพยายามก่อเหตุรุนแรง รวมกลุ่มใหม่ และจัดตั้งเขตปกครองตนเองในศรีลังกา

4) ความขัดแย้งทางศาสนาระหว่างชาวพุทธสิงหล ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ กับมุสลิม ซึ่งเป็นคนส่วนน้อยยังคงมีอยู่ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความพยายามของรัฐบาลศรีลังกาในการสร้างความสามัคคีใน ประเทศ และส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศ

5) วิกฤตเศรษฐกิจในศรีลังกาส่งผลให้อัตราการว่างงานสูงขึ้น ชาวศรีลังกาจำนวนหนึ่งจึงตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ที่หลอกลวงให้เข้าร่วมรบในสงครามรัสเซีย-ยูเครน โดยใช้บริษัทจัดหางานบังหน้า คาดว่า ปัจจุบันมีชาวศรีลังกามากกว่า 500 คน เข้าร่วมสงครามนี้แล้ว และมีชาวศรีลังกาเสียชีวิตอย่างน้อย 17 คน ซึ่งรัฐบาลศรีลังกาได้หารือกับกระทรวงการต่างประเทศของรัสเซีย ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องจัดตั้งคณะทำงานร่วมกัน เพื่อส่งตัวชาวศรีลังกากลับประเทศอย่างปลอดภัย อย่างไรก็ตาม แม้รัสเซียจะจ่ายค่าชดเชยให้แก่ครอบครัวชาวศรีลังกาที่เสียชีวิต แต่ยังคงมีชาวศรีลังกาบางส่วนที่ไม่สามารถกลับประเทศได้เนื่องจากติดขัดปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการจ้างงาน

6) การพัฒนาที่สำคัญภายในศรีลังกา ปัจจุบัน ศรีลังกาอยู่ระหว่างการพัฒนาท่าเรือโคลัมโบและท่าเรือฮัมบันโตตา และมีแผนก่อสร้างท่าเรือรอบประเทศอีก 4 แห่ง โดยมีเป้าหมายที่จะเป็นศูนย์กลางในการขนส่งทางทะเล และเป็นจุดเชื่อมต่อไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลก อย่างไรก็ตาม การพัฒนาท่าเรือทั้งสองแห่งยังอยู่ในระยะแรก อีกทั้งยังต้องการดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพื้นที่ เพื่อผลักดันให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความสัมพันธ์ไทย-ศรีลังกา

สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในระดับอัครราชทูตเมื่อ 20 พ.ย.2498 และยกระดับเป็นระดับ ออท. เมื่อ 27 ธ.ค.2504 ความสัมพันธ์ราบรื่นและใกล้ชิด โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางด้านศาสนามากที่สุด ซึ่งนำไปสู่การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การค้า การท่องเที่ยว และวิชาการเพิ่มขึ้น

ด้านการเมือง ไทยสนับสนุนการสร้างสันติภาพในศรีลังกา โดยเฉพาะในช่วงสงครามกลางเมืองระหว่างปี 2526-2552 โดยไทยเป็นเจ้าภาพจัดการเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลศรีลังกากับกลุ่ม LTTE 3 ครั้ง ระหว่างปี 2545-2546 ปัจจุบัน ไทยยังคงให้การสนับสนุนศรีลังกาในเวทีต่างประเทศด้วยดีเสมอมา โดยเฉพาะในเวทีสหประชาชาติ (United Nations-UN) และในกรอบสิทธิมนุษยชนที่ศรีลังกาถูกกดดันจากสหรัฐฯ และ UN ให้เร่งตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในช่วงสงครามกลางเมืองเมื่อปี 2552

ด้านเศรษฐกิจ ศรีลังกาเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของไทยในภูมิภาคเอเชียใต้ รองจากอินเดีย และบังกลาเทศตามลำดับ การค้าโดยรวมในห้วง ม.ค.-ก.ย.2567 มีมูลค่า 346.21 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากห้วงเดียวกันของปี 2566 ร้อยละ 19.95 โดยไทยได้ดุลการค้ามูลค่า 120.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังศรีลังกาห้วง ม.ค.-ก.ย.2567 จำนวน 233.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นจากห้วงเดียวกันของปี 2566 ร้อยละ 23.3) มูลค่านำเข้าอยู่ที่ 113.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นจากห้วงเดียวกันของปี 2566 ร้อยละ 13.53) สำหรับสินค้าสำคัญที่ไทยส่งออก 3 ลำดับแรก เมื่อปี 2567 ได้แก่ ยางพารา ผ้าฝ้าย และอัญมณีและเครื่องประดับ ส่วนสินค้าที่ไทยนำเข้า 3 ลำดับแรกจากศรีลังกา เมื่อปี 2567 ได้แก่ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่ง และทองคำ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป

นอกจากนี้ ไทยและศรีลังกาได้ลงนามความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement-FTA) ไทย-ศรีลังกา เมื่อ 3 ก.พ.2567 นับเป็นความตกลงฉบับแรก ภายใต้รัฐบาลของนายกรัฐมนตรีเศรษฐา ทวีสิน และฉบับที่ 15 ของไทย โดยเมื่อ 7 มี.ค.2567 กระทรวงพาณิชย์ได้จัดสัมมนาประชาพิจารณ์ FTA ดังกล่าว

และคาดว่าจะสามารถบังคับใช้อย่างสมบูรณ์ภายในปี 2567 ทั้งนี้ FTA ระหว่างไทย-ศรีลังกาจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับศรีลังกา เนื่องจากศรีลังกาสามารถเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าสำหรับไทยไปยังภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาได้ ขณะเดียวกัน การที่ศรีลังกาสามารถเข้าถึงตลาดของไทยได้ก็เป็นการต่อยอดไปสู่การเข้าถึงตลาดของประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียนเช่นกัน สำหรับสินค้าไทยที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จาก FTA ได้แก่ ยานยนต์ สิ่งทอ อัญมณี โลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรกล เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์เหล็ก กระดาษ ถูมมือยาง อาหารปรุงแต่ง อาหารสัตว์ เมล็ดข้าวโพด เป็นต้น ส่วนภาคบริการที่จะได้รับประโยชน์ ได้แก่ การเงิน ประกันภัย ท่องเที่ยว ก่อสร้าง และการวิจัยและพัฒนา

ด้านการท่องเที่ยว ไทยและศรีลังกาเห็นพ้องที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกัน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งมีคณะกรรมการจากไทยไปบวชที่ศรีลังกาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ศรีลังกายังมองไทยเป็นต้นแบบของการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ปัจจุบัน รัฐบาลศรีลังกายกเว้นการตรวจลงตราให้นักท่องเที่ยวไทยจนถึง 30 เม.ย.2568 นักท่องเที่ยวสามารถซื้อแพ็คเกจสำหรับเข้าชมมรดกโลกและสถานที่ประวัติศาสตร์ รวมถึงตัวบริการรถนำเที่ยวหรือรถไฟได้ผ่านช่องทางออนไลน์หรือสนามบิน

ข้อตกลงที่สำคัญระหว่างไทยกับศรีลังกา ได้แก่ ความตกลงว่าด้วยบริการขนส่งทางอากาศ (ปี 2493) อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ (ปี 2533) ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ปี 2539) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและวิชาการ (ปี 2539) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการประมง (ปี 2547) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการสารสนเทศ (ปี 2547) สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา (ปี 2547) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (ปี 2547) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเกี่ยวกับการลงทุน (ปี 2547) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข่าวกรองระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพศรีลังกา (ปี 2548) ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการระหว่างไทยกับศรีลังกา (ปี 2556) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (ปี 2556) และบันทึกความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ปี 2556) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ (ปี 2561) สนธิสัญญาว่าด้วยการโอนตัวผู้กระทำผิดและความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญา ระหว่างไทยและศรีลังกา (ปี 2561) แผนการดำเนินโครงการความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาชุมชนต้นแบบอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศรีลังกา (ปี 2561) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าพื้นฐานระหว่างกระทรวงอุตสาหกรรมพื้นฐานศรีลังกากับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ปี 2561)

นายอนุระ กุมาระ ทิसानายเก
(Anura Kumara Dissanayake)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดี
เกิด	24 พ.ย.2511 (อายุ 57/ปี 2568) ที่หมู่บ้าน Thambuttegama เมือง Galewela บิดาเป็นกรรมกร มารดาเป็นแม่บ้าน มีพี่น้อง 1 คน
สถานภาพ	- สมรสกับนาง Mallika Dissanayake - มีบุตรชาย 1 คน ชื่อ นาย Kasun Dissanayake
ศาสนา	พุทธ
การศึกษา	ปี 2538 - ปริญญาตรี สาขาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัย Kelaniya กรุงโคลัมโบ ศรีลังกา
พรรคการเมืองที่สังกัด	ปี 2543-ปัจจุบัน - พรรค Janatha Vimukthi Peramuna (JVP) ปี 2562-ปัจจุบัน - กลุ่ม National People's Power (NPP)
ประวัติทางการเมือง	ปี 2536 - เข้าสู่แวดวงการเมือง โดยเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรค JVP ปี 2540 - ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการกลางของพรรค JVP ปี 2543 - ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2547-2548 - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ปศุสัตว์ ที่ดิน และชลประทาน ปี 2557 - ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรค JVP

- ปี 2558-2561 - หัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน
- ปี 2562 - ก่อตั้งกลุ่ม NPP ซึ่งเป็นกลุ่มแนวร่วมที่มีแนวคิดมาร์กซ์-เลนิน จำนวน 21 กลุ่ม ได้แก่ พรรคการเมือง กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี สหภาพแรงงาน และกลุ่มภาคประชาสังคมอื่น ๆ และลงสมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดีในปีเดียวกัน แต่ได้รับคะแนนเสียงเพียง 3%
- 21 ก.ย.2567 - ประธานาธิบดีคนที่ 9 ของศรีลังกา

ข้อมูลที่น่าสนใจ

- ประธานาธิบดีอนูระ กุมาระ ทิสานายเก เป็นนักการเมืองฝ่ายซ้ายสายมาร์กซิสต์ แม้ภายหลังก่อตั้งกลุ่ม NPP จะออกจากจุดยืนฝ่ายซ้ายจัด และให้การสนับสนุนเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีมากขึ้น แต่การเป็นหัวหน้าพรรคมาร์กซิสต์ทำให้ภายหลังเข้ารับตำแหน่งเมื่อ 23 ก.ย.2567 ศรีลังกา กลายเป็นประเทศที่ 5 ของโลกที่ปกครองโดยรัฐบาลพรรคที่ยึดอุดมการณ์มาร์กซ์-เลนิน อย่างไรก็ตาม ศรีลังกาแตกต่างจากอีก 4 ประเทศคือ จีน คิวบา ลาว และเวียดนาม เนื่องจากประเทศดังกล่าวมีพรรคการเมืองเดียว
- ประธานาธิบดีทิสานายเก สนใจการเมืองตั้งแต่วัยเยาว์ โดยเข้าร่วมกับกลุ่มนักเรียนประท้วงต่อต้านข้อตกลงกับอินเดียในการให้การปกครองตนเองแก่ชนกลุ่มน้อยทิพของศรีลังกาในความพยายามที่จะแก้ไขข้อเรียกร้องในการปกครองตนเอง ซึ่งต่อมากลายเป็นสงครามกลางเมืองศรีลังกาที่ยาวนานหลายสิบปี
- เมื่อเข้ามหาวิทยาลัย ประธานาธิบดีทิสานายเกมีส่วนร่วมทางการเมืองเข้มข้นยิ่งขึ้น และเข้าร่วมสหภาพนักศึกษาสังคมนิยม ซึ่งเป็นปีนักศึกษารองพรรค JVP
- ห้วงปี 2530-2532 ขณะที่พรรค JVP ก่อกบฏอีกครั้งหลังจากที่รัฐบาลสั่งห้ามเคลื่อนไหว โดยใช้การก่อการร้ายและลอบสังหารประชาชนหลายพันคน ซึ่งถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกทุนนิยมและจักรวรรดินิยม ด้านรัฐบาลตอบโต้ด้วยการปราบปรามอย่างรุนแรง ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตหลายหมื่นคน (บางกรณีคาดว่าสูงถึง 60,000 คน) ประธานาธิบดีทิสานายเกหยุดเรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ก่อนที่จะหลบซ่อนตัว เพราะถูกรัฐบาลปราบปรามอย่างหนัก อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีทิสานายเกยังคงเคลื่อนไหวในวงการเมืองเยาวชน และกลับมาเรียนจนกระทั่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี
- เมื่อดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค JVP ประธานาธิบดีทิสานายเกพยายามฟื้นฟูภาพลักษณ์ของพรรค โดยออกมาขอโทษสำหรับการกระทำที่เกินขอบเขต

ในช่วงทศวรรษ 1970 และ 1980 พร้อมยืนยันว่า ปัจจุบันพรรค JVP ปฏิเสธการใช้ความรุนแรง

- ชัยชนะจากการเลือกตั้งเมื่อปี 2567 ส่วนใหญ่น่าจะมาจากการให้คำมั่นสัญญาว่าจะปราบปรามทุจริตอย่างเข้มงวดยิ่งขึ้น จัดโครงการสวัสดิการที่ครอบคลุม และลดหย่อนภาษี ซึ่งชาวศรีลังกามองว่า ประธานาธิบดีทิสานายเอกจะเป็นทางเลือกใหม่ และเป็นความหวังในการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ

คณะรัฐมนตรีศรีลังกา

ประธานาธิบดี	Anura Kumara Dissanayake
นรม.	Harini Amarasuriya
รมว.กระทรวงกลาโหม และ รมว.กระทรวงการคลัง การพัฒนาเศรษฐกิจ การกำหนดนโยบาย การวางแผน และการท่องเที่ยว	Anura Kumara Dissanayake
รมว.กระทรวงพลังงาน	Anura Kumara Dissanayake
รมว.กระทรวงเกษตร ที่ดิน ปศุสัตว์ ชลประทาน การประมง และทรัพยากรสัตว์น้ำ	Anura Kumara Dissanayake
รมว.กระทรวงยุติธรรม บริหารภาครัฐ มหาดไทย	Harini Amarasuriya
สภาจังหวัด การปกครองส่วนท้องถิ่น และแรงงาน	
รมว.กิจการสตรี เด็ก เยาวชน และกีฬา	Harini Amarasuriya
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	Harini Amarasuriya
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Harini Amarasuriya
รมว.การค้า พาณิชยกรรม ความมั่นคงทางอาหาร การพัฒนาความร่วมมืออุตสาหกรรม และการพัฒนาผู้ประกอบการ	Harini Amarasuriya
รมว.กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ	Vijitha Herath
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Vijitha Herath
รมว.กระทรวงการขนส่ง ทางหลวง ท่าเรือ และการบินพลเรือน	Vijitha Herath
รมว.การพัฒนาชนบทและเมือง ที่อยู่อาศัยและการก่อสร้าง	Vijitha Herath
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม สัตว์ป่า ทรัพยากรป่าไม้ น้ำประปา	Vijitha Herath
การเพาะปลูกและชุมชน และโครงสร้างพื้นฐาน	
รมว.พระพุทธศาสนา กิจการศาสนาและวัฒนธรรม	Vijitha Herath
การบูรณาการแห่งชาติ ความมั่นคงทางสังคม และสื่อมวลชน	

(ต.ค.2567)